

ÇOCUK BAYRAMI TURKSE DAG VAN HET KIND

23 april

ÇOCUK BAYRAMI

Op 23 april wordt in Turkije Çocuk Bayramı, de Dag van het Kind gevierd. Het is een nationale feestdag, ingesteld door de stichter en de eerste president van de Republiek Turkije, Mustafa Kemal Atatürk. Voor hem waren kinderen belangrijk omdat ze de toekomst van de Turkse, en van iedere andere natie, in zich hebben.

Doelgroep

Leerlingen van de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs (10-12 jaar)

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen uitleggen hoe de Turkse Dag van het Kind is ontstaan;
- De leerlingen kunnen vertellen hoe de dag wordt gevierd en met welke feest- en herdenkdagen in Nederland die te vergelijken is;
- De leerlingen hebben aan elkaar en aan volwassenen op creatieve wijze laten zien hoe ze, vanuit hun eigen beleavingswereld bestuurlijke en andere verantwoordelijke taken zouden vervullen als ze daartoe in de gelegenheid werden gesteld.

Vakken en kerndoelen

Nederlandse taal

Domein C: schrijfvaardigheid

8 De leerlingen kunnen

- hun gedachten, ervaringen, gevoelens en bedoelingen uiten bij voorbeeld in een verhaal, een gedicht en in een dialoog voor hoorspel, poppenkast of toneel;
- teksten schrijven, waarin zij hun eigen ervaringen, mening, waardering of afkeuring duidelijk weergeven;
- schrijven toepassen als middel om gedachten, ervaringen, gevoelens en bedoelingen voor henzelf te ordenen.

Oriëntatie op mens en wereld

Samenleving

16 De leerlingen kunnen enkele aspecten van groepen in onze samenleving beschrijven waaronder in elk geval:

- kenmerken van leefeenheden, overeenkomsten en verschillen;
- enkele vormen van groepsgedrag en factoren die daarvoor bepalend zijn;
- overeenkomsten en verschillen tussen etnische groepen.

Bronnen

Thijl Sunier, Turkije, Landenreeks, KIT, Novib en 11.11.11, Amsterdam, 1998
P. van Schaik, Nederland Wereldland, PlanPlan Producties, Utrecht, 2001

Dank

Wij danken de Turkish Cultural Foundation voor hun toestemming voor het gebruik van illustraties.

W

werkbladen

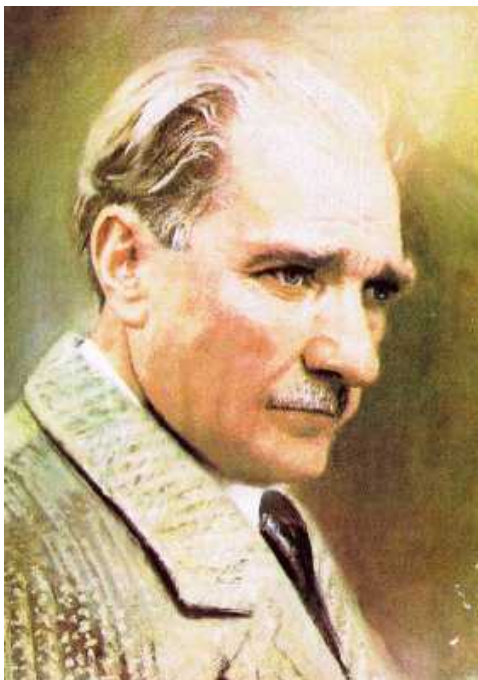

Een nationale herdenking, ingesteld door Mustafa Kemal Atatürk

Net als Nederland heeft Turkije nationale feest- en gedenkdagen. Één van die dagen is de Dag van het Kind of, in het Turks, Çocuk Bayramı. Die valt op 23 april (23 nisan). De dag is in 1920 ingesteld door een staatsman die Atatürk, de Vader van de Turken, wordt genoemd. Maar wie is Atatürk en hoe is hij aan die naam gekomen?

Atatürk heet eigenlijk Mustafa Pasha. Hij wordt in 1881 in de stad Thessaloniki geboren. Nu is het een Griekse stad, maar in die tijd hoort het bij het Ottomaanse Rijk. Dat is een sultanaat (vorstendom) die zich uitstrekt over Turkije, de Balkan en het Midden-Oosten. Zijn vader is een douaneambtenaar. Nadat hij de lagere school heeft afgemaakt, gaat hij naar een school waar soldaten worden opgeleid. Hij is een knappe leerling; van één van zijn leraren krijgt hij de bijnaam “kema” (volmaakt) en die heeft hij altijd gehouden. Daarna gaat hij naar de militaire academie in Istanbul. Dat is de hoofdstad van het Ottomaanse rijk en daar woont ook de sultan. In 1905 studeert hij af en gaat hij in het Ottomaanse leger.

In 1914 breekt de Eerste Wereldoorlog uit. Samen met Duitsland vecht het Ottomaanse rijk tegen Griekenland, Engeland en Frankrijk. Het Ottomaanse rijk en Duitsland verliezen de oorlog. In 1920 sluit de Ottomaanse regering vrede met de overwinnaars en staat het grote gebieden aan hen af. Dat vindt Mustafa Kemal verraad. Samen met andere officieren besluit hij de regering te verjagen. Hij wil een nieuwe staat stichten. Die moet de gebieden bevatten waar Turken wonen en in deze gebieden moet de regering van de Turkse staat het voor het zeggen hebben en niet die van een ander land. Met zijn leger troepen voert hij oorlog tegen de Ottomaanse regering. Ook vecht hij tegen Griekenland en Engeland om gebieden terug te veroveren waar veel Turken wonen.

Mustafa Kemal

In Ankara richt hij een parlement op dat nog steeds bestaat, de Grote Nationale Vergadering. Die moet de staat helpen oprichten. Op 23 april 1920 komt die voor het eerst bijeen. Mustafa Kemal roept deze dag uit tot een nationale herdenkingsdag voor alle kinderen die tijdens de Eerste Wereldoorlog en de oorlog voor de nieuwe Turkse staat zijn omgekomen. Verder wil hij ieder jaar op 23 april blijven herdenken dat op die dag met de opbouw van de nieuwe staat is begonnen. Ten slotte wil hij ieder jaar op 23 april alle kinderen in de nieuwe staat in het zonnetje zetten want, zoals hij eens zei: “Kinderen zijn een nieuw begin voor wat morgen is.” Ze moeten als ze volwassen zijn geworden het land besturen.

Het leger van Mustafa Kemal boekt grote successen in de oorlog. In juli 1923 sluit hij vrede met Griekenland en Engeland en op 29 oktober van dat jaar roept hij de Republiek Turkije uit. Dan wordt hij president van de republiek en hij blijft dat tot hij in 1938 sterft. Net als de Grote Nationale Vergadering woont en werkt hij in Ankara.

Al tijdens de oorlog van 1920 tot '23 wordt hij een volksheid. Als er in 1934 een wet komt die iedereen verplicht om een achternaam te hebben geeft het parlement Mustafa Kemal de achternaam Atatürk (= vader van alle Turken).

Nog steeds zijn er overal in het land standbeelden en portretten van Atatürk te vinden. In stadhuisen, bibliotheken en andere gebouwen waar iedereen mag binnenkomen zijn vaak uitspraken van hem te zien. Vooral in armere streken in Turkije is de Dag van het Kind een eerbetoon aan Atatürk.

De Dag van het Kind wordt nu ook in Japan, Korea en enkele andere landen gevierd.

Een standbeeld van Atatürk

1. Noem een aantal feestdagen op uit je eigen vaderland.
2. Wie wordt in Nederland "Vader van het vaderland" genoemd? Kun je nog zien of en hoe deze persoon herdacht wordt? Wordt er ook aan andere Nederlandse staatslieden de herinnering levend gehouden? (Tip: kijk op een plattegrond van je woonplaats).
3. Welke oorlog wordt er in Nederland herdacht? Wordt er daarbij ook aandacht besteed aan een bepaalde groep die de oorlog heeft meegemaakt?

Een feest voor kinderen

De Dag van het Kind in Turkije is een groot feest dat in het hele land gevierd wordt. Om te beginnen krijgen alle kinderen die daar op de basisschool zitten die dag vrij. Verder is het een dag die door kinderen op school gevierd wordt (niet op de dag zelf natuurlijk, dan hebben ze immers vrij).

Ook krijgen kinderen op die dag cadeautjes van hun ouders en moeten ouders wat extra aardig voor hun kinderen zijn. Ten slotte gaan kinderen die dag of een hele week met hun school er opuit om mee te doen aan grote feesten. Dan worden er in grote stadions sportwedstrijden gehouden en voorstellingen gegeven waar kinderen van verschillende scholen aan meedoen.

Zo kun je kennismaken met kinderen van een andere school en uit een andere stad. In het volgende stukje kun je lezen hoe de universiteit van Bilkent vorig jaar aan het feest heeft meegewerkt.

De universiteit van Bilkent organiseert ter gelegenheid van de Dag van het Kind een weekendkamp op haar campus (= plaats waar studenten wonen en studeren), waar kinderen allerlei dingen samen doen. Hiervoor zijn

33 kinderen tussen tien en veertien jaar uit de stad Van uitgenodigd.

Tijdens het weekend brengen de kinderen de nacht door in slaapzalen van studenten. Enkele studenten werken vrijwillig als groepsleiders voor de kinderen. De kinderen maken een uitstapje naar Ankara, ze gaan naar een bioscoop en ze krijgen een speciaal diner.

Ook krijgen de kinderen uit Van de kans om kennis te maken met kinderen uit Bilkent en dat past helemaal bij het kinderfeest.

1. Welk feest die je goed kent en (mede) door kinderen wordt gevierd lijkt het meest op de Dag van het Kind? Let op de volgende drie punten: Krijg je een dag vrij of niet? Waar wordt het feest gevierd, thuis, op school of ergens anders? Krijg je cadeautjes of niet?
2. Op of rond de Dag van het Kind gaan kinderen er gezamenlijk op uit om aan feestelijkheden mee te doen. Ze ontmoeten kinderen van andere scholen en uit andere steden. Komt dat ook bij één of meer feesten in Nederland voor? Zijn er ook andere gelegenheden waarop je met de hele klas of de hele school op stap gaat en in een andere stad kinderen ontmoet?

Kinderen zijn de baas

Toen Atatürk 23 april uitriep tot de nationale Dag van het Kind zei hij: "Het kind van vandaag is morgen de bestuurder van het land." Sindsdien krijgen kinderen op die dag de kans om eens zélf een ambtenaar te zijn, een nieuwslezer bij een TV-omroep, een bestuurder van één van de provincies in Turkije, een minister of zelfs de president van het land. Tijdens de grote feesten die overal in Turkije worden gehouden kiezen kinderen uit hun midden vertegenwoordigers uit die voor één dag zo'n baan krijgen. Die mogen dan uitmaken wat er gedaan wordt voor het onderwijs en het milieu in het land. Ook in de Grote Nationale Vergadering maken de leden die dag plaats voor kinderen. Die bespreken wat er gedaan moet worden voor de kinderen in het land.

Kinderen zijn één dag de baas in een Turks gemeentehuis

Slotopdracht

Wat zou je doen als je voor één dag mocht helpen Nederland te regeren? Wat vind je belangrijk dat er voor kinderen gedaan wordt? Schrijf er een opstel of gedicht over. Of maak een nieuwe tekst op een lied dat je goed kent. De origineelste tekst krijgt een leuke prijs.

Vooraf

Als er Turkse kinderen in de klas zitten, kunt u hen voorafgaand aan de rest van de klas deze lesbrief laten vertellen wat zij weten over Çocuk Bayrami en hoe zij zelf deze feestdag vieren (of weten hoe die gevierd wordt).

Een nationale herdenking, ingesteld door Mustafa Kemal Atatürk

De eerste twee werkbladen gaan in op de achtergronden van het ontstaan van Çocuk Bayrami. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met de Nederlandse 'Vader des vaderlands'.

1. --
2. In Nederland wordt Willem van Oranje beschouwd als de grondlegger van het huidige Nederland. Hij stond in 1579 mede aan de wieg van de Unie van Utrecht waaruit later de Republiek der Nederlanden is ontstaan en dat is weer de voorloper van het huidige Koninkrijk der Nederlanden. Een andere volksheld met aanzienlijke staatkundige verdiensten is Thorbecke die in 1848 de Grondwet opstelde. Overal zijn er straten, parken en pleinen naar deze twee personen genoemd en zijn er standbeelden voor ze opgericht. Ook andere namen van staatslieden zijn op die manier vereeuwigd.
3. In Nederland wordt de Tweede Wereldoorlog herdacht. De belangrijkste herdenking is op 4 en 5 mei. Op 4 mei worden alle mensen in Nederland herdacht die tijdens de oorlog zijn omgekomen en op 5 mei wordt het einde van de oorlog gevierd. Speciale herdenkingen zijn verder:
 - de Auschwitzherdenking van eind januari voor de slachtoffers van het concentratiekamp Auschwitz;
 - de Februaristaking voor de Amsterdamse arbeiders die uit protest tegen het oppakken van Amsterdamse joden in 1942 in staking gingen;
 - de herdenking van de oorlog in voormalig Nederlands-Indië op 15 augustus door Nederlanders van Indische afkomst.

Een feest voor kinderen

Werkblad 4 gaat in op de viering van het feest zelf. De opdrachten kunnen in groepjes of individueel gemaakt worden.

1. Een opdracht die in groepjes te maken is. U vraagt ieder groepje wat ze hebben opgeschreven en houdt dat in tabelvorm bij.

<i>Feest</i>	<i>Vrij j/n</i>	<i>Waar gevierd</i>	<i>Cadeautjes j/n</i>
Valentijnsdag	nee	thuis/school	ja
Carnaval	ja/nee	school/in de stad	nee
Pasen	ja	thuis/school	nee
Koninginnedag	ja	thuis/in de stad	nee
4 en 5 mei	ja	school/in de stad	nee
Moederdag	nee	thuis	nee
Vaderdag	nee	thuis	nee
Sinterklaas	nee	thuis/school	ja
Kerstmis	ja	thuis/school	ja

Daarnaast zijn er ook feesten die in een bepaalde regio worden gevierd zoals Driekoningen waarbij kinderen zingend de huizen van hun dorp of buurt afgaan en overal waar ze aanbellen om snoepgoed vragen. Godsdienstige groepen hebben hun eigen feesten (mede) voor kinderen.

Opmerkingen:

Op Valentijnsdag geven kinderen elkaar een gedichtje, tekening, bloemen of een ander aardigheidje.

Voor sommige leerlingen valt Carnaval samen met de Krokusvakantie. Scholen in gebieden waar carnaval gevierd wordt houden vaak een carnavalsbal voor leerlingen.

Op Moeder- en Vaderdag krijgen kinderen geen cadeaus maar geven ze cadeaus aan hun moeder en vader.

Voor Pasen en Kerstmis worden op sommige scholen vieringen gehouden. Ook komt Sinterklaas bij veel scholen op bezoek.

2. Bij geen enkele overal in Nederland gevierde feestdag is uitdrukkelijk opgenomen dat kinderen er met hun klas of school op uit trekken zoals op de Dag van het Kind in Turkije. Wel hebben sommige scholen een bevrijdingsmonument geadopteerd. Daar gaan tijdens de herdenking leraren en leerlingen naartoe. Verder bieden carnavalsbals de gelegenheid om kinderen van andere scholen en van buiten de eigen woonplaats te ontmoeten. Ook sportdagen en andere manifestaties waar meerdere scholen aan meedoen bieden die gelegenheid. Een jaarlijks terugkerend voorbeeld hiervan is de dag "Leer Afrika Kennen" in het Afrika Museum in Berg en Dal. Daar doen enige basisscholen uit Gelderland, Overijssel en Brabant aan mee.

Kinderen zijn de baas

Het laatste werkblad besteedt aandacht aan één wel heel speciaal onderdeel van Çocuk Bayrami: kinderen mogen 'de baas zijn' op plaatsen van gezag.

Een creatieve opdracht tot slot, individueel te maken. Daar kunt u een uur voor uittrekken. Daarna laat u de leerlingen onderling de werkstukken beoordelen om aan de leukste en origineelste een leuke prijs toe te kennen.

Meer informatie op internet:

<http://www.ataturk.org/index2.html>

Beschrijving van Atatürks leidende rol als militair in de onafhankelijkheidsoorlog van Turkije in 1919-'23 en van zijn politieke loopbaan.

<http://www.turkishnews.com/DiscoverTurkey/culture/april23/>

Beschrijving van Çocuk Bayrami en het ontstaan ervan.